

2021-02-18

Förvaltningsområde Regional utveckling
Regionala samverkan- och stödstrukturen
Social välfärd
Elin Ring

Uppdrag att arbeta för ett Mini Maria - integrerad verksamhet för unga med missbruksproblem och psykisk ohälsa

Bakgrund.

I september 2021 erhöll Lena Danielsson, Verksamhetsutvecklare vid Social -och arbetsmarknadsförvaltningen i Östersunds kommun, uppdrag från den regionala samverkans- och stödsstrukturen att inom ramen för det länsgemensamma arbetet psykisk hälsa utreda förutsättningar och behov för ett tillskapande av en länsgemensam integrerad verksamhet för unga med missbruk och psykisk ohälsa i länet. Information om utredningen har getts i Barnarenan och Sociala vård- och omsorgsgruppen, SVOM.

Mini-Maria är en integrerad verksamhet med organisatorisk samverkan mellan flera huvudmän som med hög kompetens och god tillgänglighet kan ge bästa möjliga hjälp till unga och deras närstående när den unge har behov av vård och insatser för riskbruk/missbruk och psykisk ohälsa.

- Kommun och region samarbetar för ett gemensamt mål, personalen behåller sina professioner
- Teamarbete med hög mobilitet och flexibilitet.
- Nära samverkan med UM, BUP, IFO, Elevhälsa, hälsocentral m fl

Förstudien/behovsinventeringen visade en vilja och ambition hos huvudmännen att hitta samverkansformer och utveckla verksamheter som bättre kan stödja ungdomar med missbruks- och beroendeproblematik. Behovsinventeringen var att betrakta som ett första steg och förhoppningen är att det fattas beslut om att ta ytterligare ett steg för att realisera denna tanke om Mini Maria i Jämtlands län.

Förstudien/behovsinventeringen föreslog ett delat huvudmannaskap mellan Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun. Med en huvudmottagning i Östersund och närmottagningar i länets övriga kommuner. Uppskattat resursbehov uppgick till 2 sjuksköterskor, 0,2 psykolog, 0,2 läkare, 3 socionomer (varav en samordnare). Total uppskattad budget uppgick till 4 660 000 kronor.

Målgrupp till MiniMaria i Jämtland Härjedalen förslags vara ungdomar som;

- Har en begynnande psykisk ohälsa till och med primärvårdsnivå

- Har utvecklat ett risk- och eller missbruk av alkohol, narkotika, andra droger eller spel om pengar eller är i riskzonen
- Ungdomarnas närstående
- För att nå ungdomar i början av ett riskbruk eller missbruk rekommenderar vi att verksamheten ska vända sig till ungdomar upp till 21 år men att det inte ska finnas någon nedre åldersgräns.

MiniMarias huvudsakliga uppdrag är information, rådgivning och behandling vilket bör ske genom:

- Rådgivning och behandling i öppna former, utifrån den unges behov
- Samtal individuellt, med familj/anhöriga samt i nätverk
- Hälsofrämjande insatser
- Medicinsk behandling
- Konsultativa insatser
- Att komplettera befintliga resurser hos huvudmännen och arbeta i nära samverkan med dessa
- Att arbeta med utåtriktat informationsarbete som syftar till att förmedla samlad kunskap (till ungdomar, föräldrar och professionella), om bland annat droger, trender i missbruksmönster och erfarenheter av rådgivnings- och behandlingsinsatser
- Utveckling av arbetsformer för tidiga och förebyggande insatser
- Utveckling av arbetsformer för att möta ungdomars familjer och sociala nätverk.

Behovskartläggningen presenterades vid Barnarenan 29 november 2021 och vid SVOM 3 december 2021. Vid SVOM:s sammanträde framfördes önskemål om att behovskartläggningen skulle gå ut på remiss till kommunerna och Region Jämtland Härjedalen, dock togs inget beslut gällande detta. Vidare framfördes att avtal, i det fall en mottagning kommer tillstånd, skulle skrivas mellan Region Jämtland Härjedalen och samtliga övriga kommuner.

Förslag på fortsatt uppdrag

Under förutsättning att kommunerna och Region Jämtland Härjedalen är intresserade av att låta processen fortgå föreslås nedan uppdragsprocess.

Syfte

Uppdraget syftar till att i samverkan med berörda parter konkretisera formerna för en verksamhet av typ Mini-Maria i Jämtlands län med utgångspunkt i tidigare framtagen förstudie/behovsinventering. Verksamheten ska kunna fungera som en resurs i såväl det förebyggande som i det stödjande/behandlande/vårdande arbetet för målgruppen.

Mål

Övergripande mål blir att med utgångspunkt från tidigare framarbetad förstudie/behovsinventering arbeta fram en plan för hur ett Mini Maria kan etableras i samverkan mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner, inklusive avtalsförslag.

Förstudien/behovsinventeringen kompletteras med följande;

- Konkret beskrivning av hur mottagningen organisatoriskt kan bedrivas. Hur ska det delade huvudmannskapet mellan Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun se ut i praktiken? Budgetansvar? Vilken huvudman/verksamhet ansvarar för vilken personal? Ansvar för lokaler? etc.
- Beskrivning av hur Mini-Maria ska göras tillgängligt för samtliga intressenter och ungdomar med familjer i upptagningsområdet. Detta innebär att ta fram och förankra ett konkret förslag på lokalisering, tillgänglighet, mobilisering och distanslösningar.
- Avtalsförslag

- Plan för hur arbetet på mottagningen kan följas upp
- Plan för ev. uppstart av verksamheten

Organisation

Region Jämtland Härjedalens barn- och ungdomspsykiatri och Östersunds kommuns social- och arbetsmarknadsförvaltning föreslås ansvara för den fortsatta utrednings-/avtalsförslagsprocessen. Arbetet sker i nära samarbete med alla länets kommuner och en processledare tillsätts av parterna för att samordna arbetet.

SamReKo HSI/Fredagsgruppen utgör styrgrupp för arbetet på länsnivå, står för tjänstepersonsledning och processtöd.

SVOM och Barnarenan utgör politiska ledningsgrupper för arbetet på länsnivå.

En arbetsgrupp utses som stöd till processledaren, med representanter från:

- 1 pers. RJH, Barn- och ungdomspsykiatri
- 1 pers. Primärvård
- 3 pers. Kommun: en person från Östersund och två mindre kommuner, Socialtjänst/Individ- och familjeomsorg
- 1 pers. Ungdomsmottagning
- 1 pers. Regional samordnare psykisk hälsa

Resurser/budget

Länsgemensamma stimulansmedel/bidrag inom område psykisk hälsa 2022 finansierar processledare för uppdraget.

Kommunikation

Vilka ska processledare och arbetsgrupp samråda med och informera?

- SVOM och Barnarenan i egenskap av politisk ledningsgrupp
- Fredagsgruppen och SamReKo HSI i egenskap av styrgrupp
- Eventuellt andra adekvata chefsarenor

Tidsplan

- Målsättningen är att inriktningsbeslut gällande ett eventuellt inrättande av ett Mini Maria fattas 2022-06-03 (SVOM). Som grund för beslutet ligger genomförd förstudie/behovsinventering och beslutsunderlag med kompletteringar. Inför beslutet ska intern dialog gällande fortsatt riktning ha skett hos parterna.
- Beroende av beslutet 2022-06-03 arbetas eventuellt avtal och plan för inrättande fram för rekommendationsbeslut 2022-10-07 (SVOM).

Förslag till beslut

Sociala vård- och omsorgsgruppen, SVOM, föreslås besluta att:

- Godkänna ”Uppdrag att arbeta för ett Mini Maria - integrerad verksamhet för unga med missbruksproblem och psykisk ohälsa” och därmed uppdra till Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun att, i nära samarbete med länets övriga kommuner, ansvara för den fortsatta utrednings-/arbetsprocessen.
- Avsätta 200 000 kronor av statliga läns gemensamma stimulansmedel inom område psykisk hälsa för att finansiera processledare för det fortsatta arbetet 2022.
- Uppdraget delredovisas vid SVOM:s sammanträde 2022-06-03 och slutredovisas 2022-10-07.

Organisation/person som protokollsutdrag och/eller yttrande ska skickas till.